03/06/2024

Λαρίσης και Τυρνάβου Ιερώνυμος: «Ε, Όχι και τον Άγιο Αχίλλιο…» – Απαντήσεις σε Τούρκο ερευνητή που υποστηρίζει ότι ο ναός υπήρξε Τζαμί

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου

Απαντήσεις για λόγους αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας, αλλά και γιατί κείμενα υποκρύπτουν σκοπιμότητες και κινδύνους δίνει ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερώνυμος με αφορμή την έκδοση έρευνας του Τούρκου Μεχμέτ Εμίν Γιλμάζ για κτίσματα που χρησιμοποιήθηκαν από τους Οθωμανούς και μετά έγιναν Εκκλησίες, στα οποία συμπεριλαμβάνει και τον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Αχιλλίου Λαρίσης.

“Αναγκαζόμαστε να απαντήσουμε τα παραπάνω, όχι μόνο για λόγους αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας, αλλά και γιατί κείμενα σαν το ανωτέρω υποκρύπτουν σκοπιμότητες και κινδύνους. Κατά την ισλαμική αντίληψη, η

μετατροπή ιερού τους χώρου σε χώρο λατρείας άλλης Θρησκείας, όχι μόνο σε Ορθόδοξο Ναό, αποτελεί πράξη εχθρική κατά του Προφήτη Μωάμεθ, η αποκατάσταση της οποίας μπορεί να φτάσει μέχρις αίματος. Η παρά τα επιστημονικά δεδομένα προβολή της θέσης ότι στον χώρο όπου σήμερα λειτουργεί ο Ιερός Μητροπολιτικός Ναός του Αγίου Αχιλλίου Λαρίσης κάποτε υπήρξε Τζαμί, δεν αποτελεί μόνον αντίβαρο στις διαμαρτυρίες για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε Τζαμί, αλλά ενέχει και κινδύνους φονταμενταλιστικών θεωρήσεων και ενεργειών", τονίζει ο Σεβαμσιώτατος.

Αναλυτικά το κείμενο του Μητροπολίτη Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερωνύμου με τίτλο «Ε, Όχι Και Τον Άγιο Αχίλλιο…»:

Ξεκινῶ προειδοποιῶντας τούς ἀγαπητούς ἀναγνῶστες καί διευκρινίζοντας πώς ὅτι διαβάσουν παρακάτω δέν εἶναι ἀστεῖο…

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης ἑκατό (100) χρόνων δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, ἡ γείτων καί σύμμαχος στά πλαίσια τοῦ ΝΑΤΟ Τουρκία, ἀποφάσισε νά ἀναθέσει στό Τουρκικό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Τουρισμοῦ νά ἐκδώσει τήν ἔρευνα τοῦ Mehmet Emin YILMAZ γιά κτίσματα πού χρησιμοποιήθηκαν ἀπό τούς Ὀθωμανούς καί μετά ἔγιναν Ἐκκλησίες. Περιγράφουμε ἔτσι τό περιεχόμενο τῆς ἔρευνας αὐτῆς, γιατί ἡ ἴδια ἀποσιωπᾶ τί ἦταν τό κάθε κτίσμα πρίν χρησιμοποιηθεῖ ἀπό τούς Ὀθωμανούς κυρίως ὡς τζαμί. Ἐπίσης, ἀντιπαρερχόμαστε τό γεγονός ὅτι κατ᾽ ἀκρίβεια ὡς Ὀθωμανοί νοοῦνται οἱ καταγόμενοι ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ Ὀσμάν καί ὅσοι τούς ὑπηρετοῦσαν σχετιζόμενοι μέ αὐτούς, κι ὄχι οἱ Τοῦρκοι ὡς ἐθνότητα συλλήβδην, ἤ οἱ Μουσουλμᾶνοι ὡς θρήσκευμα. Αὐτό εἶναι πρόδηλο σέ ὅσους ἔχουν γνώση τῆς ἱστορίας τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, στά πλαίσια τῆς ὁποίας ἀκόμη καί οἱ μή Ὀθωμανοί Μουσουλμᾶνοι γνώριζαν ἄγρια καταπίεση καί ἐκμετάλλευση, μέ χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τούς φελάχους τῆς Αἰγύπτου.

Ἔτσι, τό 2023, μετά τή μετατροπή τῆς Ἁγίας Σοφίας ἀπό μουσεῖο σέ τζαμί, πιθανόν καί ἐν ὄψει τῶν διεθνῶν ἀντιδράσεων, τό Τουρκικό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Τουρισμοῦ παρουσίασε τήν τρίτομη, δίγλωσση (τουρκικά, ἀγγλικά) ἔκδοση τῆς παραπάνω ἔρευνας μέ ἐπίσημο τίτλο στά Τουρκικά: «Τουρκικά ἔργα/δημιουργήματα πού μετατράπηκαν σέ Ἐκκλησίες» καί στά Ἀγγλικά: «Τά Τουρκικά μνημεῖα πού μετατράπηκαν σέ Ἐκκλησίες». Τελευταῖος ἐκδόθηκε ὁ τρίτος τόμος, ὁ ὁποῖος ἀφορᾶ ἐξ ὁλοκλήρου σέ περιοχές πού ἀνήκουν στήν Ἑλληνική Δημοκρατία.

Τόν τελευταῖο αὐτόν τόν τόμο εἶχαν τήν καλοσύνη νά μοῦ στείλουν σέ ἠλεκτρονική μορφή κάποιοι φίλοι κι ἐγώ ἀπό περιέργεια καί λόγω ἔλλειψης χρόνου ἔψαξα καί διάβασα μόνον ὅτι ἀφορᾶ στή Λάρισα. Ἔτσι, στίς σελίδες 1346 καί 1347 τῆς τρίτομης ἔκδοσης, μέ ἔκπληξη διάβασα:

Yenişehir, Hasan Bey Câmii (=Λάρισα, Τζαμί τοῦ Χασάν Μπέη)

Yeri (=Τοποθεσία): Yunanistan, Yenişehir (=Ἑλλάδα, Λάρισα)

Bânîsi (=Κτίτωρ): Gâzi Hasan Bey (=Γαζῆς Χασάν Μπέης)

İnşâ Târihi (=Χρονολογία ἀνοικοδόμησης): 16. yüzyıl (= 16ος αἰῶνας)

Kiliseye Çevrilişi (=Μετατροπή σέ Ἐκκλησία): 1965

Bugünkü Adı (=Σημερινό ὄνομα): Agios Achillios Kilisesi (=Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου) (!!!)

Arşiv Kaydı (=Καταχώρηση ἀρχείου): Κενό (δηλαδή δέν ὑπάρχει ἐπίσημη σχετική πιστοποίηση/καταχώρηση, προφανῶς ἀπό ὁποιοδήποτε ἐπίσημο ἀρχεῖο τῆς Ὀθωμανικῆς Διοίκησης ἤ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους)

Kaynakça (=πηγές): Bıçakçı 2003: 424-425, Evliyâ Çelebi 8/190 (εἶναι ὀνόματα Μουσουλμάνων περιηγητῶν).

Ἀμέσως δέ κάτω ἀπό τόν συνοπτικό αὐτόν πίνακα ὑπάρχει τό ἑξῆς ἐπεξηγηματικό σημείωμα, τό ὁποῖο παραθέτω μεταφρασμένο στά Ἑλληνικά: «Τό Τζαμί τοῦ Χασάν Μπέη βρισκόταν στό κέντρο τῆς Λάρισας, δίπλα ἀπό τή γέφυρα πού ἔκτισε ὁ ἴδιος. Πέρα ἀπό τό Τζαμί και τή γέφυρα, ἔκτισε ἕναν μεντρεσέ κι ἕνα σχολεῖο, ἐνῶ ἔφτιαξε καί τόν τάφο του δίπλα ἀπό τό Τζαμί. Ὁ Γαζῆ (=ἱερός πολεμιστής) Χασάν Μπέης ἦταν ὁ Μπέης τοῦ Μοριᾶ καί μαρτύρησε (=σκοτώθηκε πολεμῶντας) στήν τοποθεσία Çaldıran. Ὅπως φαίνεται στήν παλιά φωτογραφία, τό Τζαμί ἔχει νάρθηκα (=πρόναο, εἰσαγωγικό τμῆμα) ὁ ὁποῖος χωρίζεται σέ τρία μέρη καί ἔχει τροῦλο καλυμμένο μέ μόλυβδο, ἐνῶ δίπλα ὑπάρχει ἕνας ψηλός μιναρές. Ὁ τάφος εἶναι πίσω ἀπό τό μιχράμπ (=τό ἀνατολικότερο σημεῖο τοῦ τζαμιοῦ πού εἶναι πιό κοντά στή Μέκκα καί πρός τό ὁποῖο προσεύχονται οἱ Μουσουλμᾶνοι). Ὁ Ἐβλιγιά Τζελεμπί δίνει τήν ἑξῆς πληροφορία γιά τό Τζαμί: «Τό Τζαμί τοῦ Χασάν Μπέη μέ τόν μολυβδένιο τροῦλο στό ἕνα ἄκρο τῆς γέφυρας, εἶναι ἕνα μεγάλο κτίριο, ἀλλά ἡ διακόσμησή του εἶναι παλαιομοδίτικη. Κατά τή διάρκεια τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου τό Τζαμί καί ἡ γέφυρα καταστράφηκαν ἀπό Ἰταλικό βομβαρδισμό καί τόν ἰσχυρό σεισμό πού ἀκολούθησε ἀμέσως μετά. Στά κατοπινά χρόνια, στή θέση τοῦ Τζαμιοῦ κτίστηκε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου στήν ὁποία ἡ Λατρεία (ἐννοεῖται, ἡ Ὀρθόδοξη) ξεκίνησε τήν 5η Ἰουνίου 1965.»[1]

Χωρίς νά θέλω νά θίξω τή διάσημη ἐπιστημοσύνη τῶν γειτόνων μας, θεωρῶ τουλάχιστον βιαστικό καί προβληματικό τό ἀνωτέρω κείμενο, τό ὁποῖο μάλιστα παρατίθεται ὡς πρόϊόν ἔρευνας καί προβάλλεται ἀπό ἐπίσημο κρατικό φορέα. Ἡ στοιχειώδης ἱστορία τῆς πόλης τῆς Λάρισας καί μάλιστα ἀπό Ὀθωμανικές πηγές, ἀποκαλύπτει πώς στό χῶρο πού σήμερα ὑψώνεται ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου Λαρίσης, δέν λειτούργησε ποτέ Τζαμί, οὔτε ὑπῆρξε ποτέ κατασκευή πού νά παραπέμπει σέ κάτι ἀνάλογο. Τό πλησιέστερο στό χῶρο τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου Τζαμί ὑπῆρχε δίπλα ἀκριβῶς ἀπό τό Μπεζεστένι, τήν περίφημη σκεπαστή ἀγορά τῆς Λάρισας κατά τήν Ὀθωμανική περίοδο, ἐκεῖ περίπου ὅπου σήμερα βρίσκεται τό «Φρούριο». Στήν περιοχή ὅπου ὑψώνεται ὁ Ἅγιος Ἀχίλλιος δέν θά μποροῦσε νά ὑπάρχει Τζαμί, γιατί ὁ χῶρος ἀπό τό 1792 καί μετά

φιλοξενοῦσε Ἐκκλησία. Ἔτσι, εἴτε στήν πλευρά ὅπου εἶναι σήμερα ὁ Ἅγιος Ἀχίλλιος, εἴτε στόν χῶρο πρασίνου βόρειά του, κτίζονταν κατά καιρούς οἱ διάφοροι Ναοί πρός τιμή του Ἁγίου Ἀχιλλίου, μέ πρῶτον τόν Ἱερό Ναό πού ἔκτισε ὁ πρόσφατα Ἁγιοκαταταγείς Ἱερομάρτυρας Διονύσιος ὁ Καλλιάρχης, Μητροπολίτης Ἐφέσου ὁ ἀπό Λαρίσης, δηλαδή ἕνας ἀπό τούς Ἁγίους Ἱεράρχες πού οἱ Ὀθωμανοί κρέμασαν μαζί μέ τόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Ε΄ στίς 10 Ἀπριλίου 1821 ὡς τιμωρία γιά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση καί τρομοκρατία τοῦ ρωμέϊκου πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἄν καί μαρτύρησε ὡς Μητροπολίτης Ἐφέσου, προηγουμένως εἶχε διατελέσει ἐπί ἔτη Μητροπολίτης Λαρίσης. Στόν χῶρο πρασίνου βόρεια τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου Λαρίσης σώζεται μέχρι σήμερα ἡ Ἁγία Τράπεζα μεταγενέστερου τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Καλλιάρχη Ναοῦ, καθώς καί ἡ προτομή τοῦ Ἐθνομάρτυρα Μητροπολίτη Λαρίσης Πολυκάρπου Δαρδαίου, τόν ὁποῖον κομμάτιασαν οἱ Τοῦρκοι μέ ἐντολή τοῦ Μαχμούτ Πασᾶ Δράμαλη, πρίν ξεκινήσει τήν καταστροφική γιά τόν ἴδιο ἐκστρατεία του στόν Μοριᾶ. Ἐκεῖ ἦταν κτισμένη καί ἡ περίφημη «παράγκα», ὁ πρόχειρα φτιαγμένος μετά τούς βομβαρδισμούς καί τόν σεισμό τοῦ 1941 Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου, ὁ ὁποῖος ἦταν σέ χρήση μέχρι νά ἀρχίσει νά λειτουργεῖ ὁ σημερινός Μητροπολιτικός Ναός. Ἑπομένως, ἀκόμη καί μέσα στήν Ὀθωμανοκρατία, ἡ περιοχή τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου στέγαζε παντα Ναούς καί ποτέ Τζαμιά. Δέν ὑπάρχει δέ στήν ἱστορία τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας προηγούμενο νά ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερση Ναου δίπλα σέ Τζαμί ἤ τό ἀντίστροφο.

Ἄς δοῦμε λίγο τήν παλιά φωτογραφίά πού ἐπικαλοῦνται ὡς ἀποδεικτικό γιά τά ὑποστηριζόμενα στήν ἔρευνα τους, στοιχεῖο στή σελίδα 1347 τῆς τρίτομης ἔκδοσης τοῦ Τουρκικοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καί Τουρισμοῦ «γιά τά Τουρκικά μνημεῖα πού μετατράπηκαν σέ Ἐκκλησίες». Ἡ φωτογραφία δείχνει τό Τζαμί τοῦ Χασάν Μπέη καί τήν πέτρινη γέφυρα πού ὁ ἴδιος ἔφτιαξε. Κάτι παράξενο! Ἡ ὑψομετρική ἀπόσταση τοῦ Τζαμιοῦ ἀπό τή γέφυρα εἶναι ἀσύμβατη μέ τό ὕψος τοῦ λόφου τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου καί τήν ἀπόστασή του ἀπό τό ποτάμι. Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἁπλή. Ἡ φωτογραφία δέν ἀπεικονίζει τήν ὄχθη ἐπάνω ἀπό τήν ὁποία εἶναι σήμερα κτισμένος ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου, ἀλλά τήν ἀπέναντι, στήν ὁποία τότε εἶχε δημιουργηθεῖ τεχνητός λόφος, ἐπάνω στόν ὁποῖον εἶχε κτιστεῖ τό Τζαμί γιά νά μήν ἐπηρεάζεται ἀπό τίς πλημμύρες τοῦ ποταμοῦ. Ἀπό τήν ἐποχή τοῦ «Μάλτα γιόκ» φαίνεται πώς ὑπάρχει πρόβλημα γεωγραφικοῦ προσανατολισμοῦ στούς γείτονές μας... Ἡ παρατιθέμενη φωτογραφία ἔχει ληφθεῖ ἀπό τό σημεῖο τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ὁσίου Ἱερομάρτυρος Δαμιανοῦ, στήν ἀπόληξη τῆς πλακόστρωτης κατωφέρειας πού ὁδηγεῖ ἀπό τόν Ἅγιο Ἀχίλλιο πρός τήν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, λίγα μόλις μέτρα ἀπό τό περίφημο «Ἄλογο» τῆς Λάρισας. Ἡ ἀπεικονιζόμενη περιοχή σήμερα εἶναι πυκνοκατοικημένη, καθώς ἐκεῖ ὑψώνονται

πολυκατοικίες, δεκάδες μέτρα δέ μετά εἶναι ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους Λαρίσης. Σημειωτέον ὅτι τό Τζαμί τοῦ Χασὰν Μπέη γκρεμίστηκε μέ ἀπόφαση τῆς Βακούφικης Ἐπιτροπῆς Λαρίσης, δηλαδή μέ ἀπόφαση τῶν ἴδιων τῶν Μουσουλμάνων, καί γιατί μᾶλλον δέν μποροῦσε νά ἐπισκευαστεῖ καί γιατί στόν ἀπέναντι λόφο κτιζόταν μεγαλοπρεπής νέος Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου, τόν ὁποῖον ἐγκαινίασε ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Λαρίσης κυρός Ἀμβρόσιος Κασσάρας στίς 25 Σεπτεμβρίου 1907, ὁ ὁποῖος καταστράφηκε ἀπό τούς Ἰταλικούς βομβαρδισμούς καί τόν σεισμό τοῦ 1941, καί ὁ ὁποῖος προφανῶς ἐπισκίαζε τό Τζαμί.

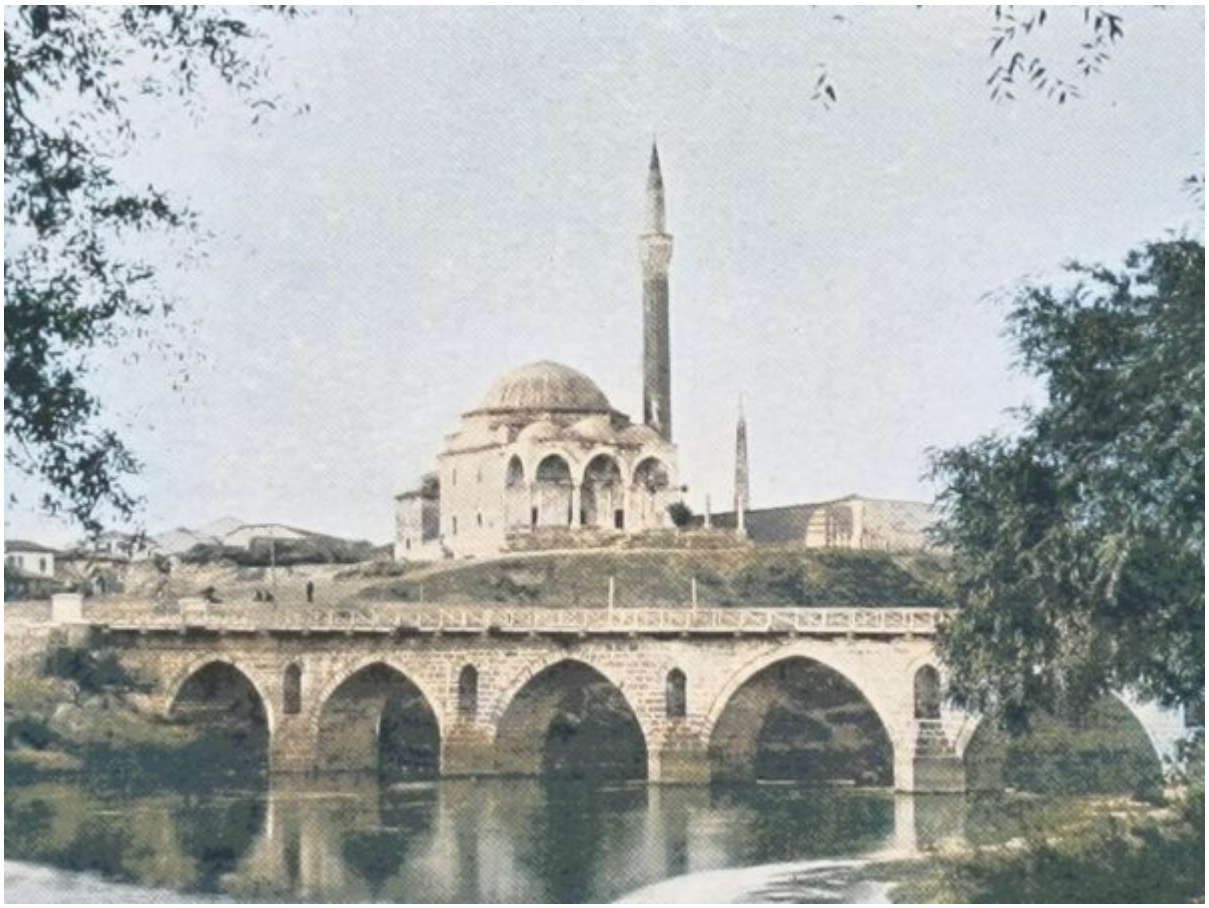

Ἀναγκαζόμαστε νά ἀπαντήσουμε τά παραπάνω, ὄχι μόνο γιά λόγους ἀποκατάστασης τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, ἀλλά καί γιατί κείμενα σάν τό ἀνωτέρω ὑποκρύπτουν σκοπιμότητες καί κινδύνους. Κατά τήν ἰσλαμική ἀντίληψη, ἡ μετατροπή ἱεροῦ τους χώρου σέ χῶρο λατρείας ἄλλης Θρησκείας, ὄχι μόνο σέ Ὀρθόδοξο Ναό, ἀποτελεῖ πράξη ἐχθρική κατά τοῦ Προφήτη Μωάμεθ, ἡ ἀποκατάσταση τῆς ὁποίας μπορεῖ νά φτάσει μέχρις αἵματος. Ἡ παρά τά ἐπιστημονικά δεδομένα προβολή τῆς θέσης ὅτι στόν χῶρο ὅπου σήμερα λειτουργεῖ ὁ Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλίου Λαρίσης κάποτε ὑπῆρξε Τζαμί, δέν ἀποτελεῖ μόνον ἀντίβαρο στίς διαμαρτυρίες γιά τη μετατροπή τῆς Ἁγίας Σοφίας σέ Τζαμί, ἀλλά ἐνέχει καί κινδύνους φονταμενταλιστικῶν θεωρήσεων καί ἐνεργειῶν.

Ἕνα ἀκόμη προβληματικό κείμενο βρίσκεται στή σελίδα 1357 τοῦ παραπάνω ἔργου. Τό παραθέτουμε σέ μετάφραση στήν ἑλληνική: «Τζαμιά τῆς Θεσσαλίας: Κατά ἔγγραφο πού βρίσκεται στά Ὀθωμανικά ἀρχεῖα καί χρονολογεῖται στίς 29-5-1893, ἀναφέρεται πώς μεγαλύτερα καί μικρότερα Τζαμιά πού βρίσκονται στόν Βόλο, τή Λάρισα, τά Φάρσαλα, τήν Καρδίτσα καί τά Τρίκαλα τῆς περιοχῆς Θεσσαλίας, ἡ ὁποία ἐνσωματώθηκε στήν Ἑλλάδα, παραδόθηκαν στούς Χριστιανούς καί ἀντικαταστάθηκαν ἀπό Ἐκκλησίες καί ταβέρνες, κάποιες Μουσουλμάνες παντρεύτηκαν Χριστιανούς, Μουσουλμᾶνοι τάφηκαν μαζί μέ «γύφτους» (=Ρομά), καί σέ ἐτοιμοθάνατους σέ νοσοκομεῖα Μουσουλμάνους ἔδωσαν νά πιοῦν κρασί.»[2].

Μιά πρώτη παρατήρηση, τό κείμενο εἶναι ἀνυπόγραφο καί συνεπῶς ἀνώνυμο. Εἶναι ἕνα ἀπό τά πολλά προπαγανδιστικά πού κυκλοφοροῦσαν τήν ἐποχή ἐκείνη, παραμονές τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων γιά νά ἐξοργίσουν τούς Βαλκάνιους λαούς καί νά τούς στρέψουν τόν ἕναν ἐναντίον τοῦ ἄλλου. Ἐπειδή ἡ ἀναίρεση ὅλων αὐτῶν εἶναι μακροσκελής καί ἔχουμε ἤδη κουράσει, ἁπλῶς παραπέμπουμε στήν ἐμπεριστατωμένη μονογραφία τοῦ Ἐλλογιμ. κ. Γεωργίου Καλαντζῆ, Γενικοῦ Γραμματέως Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί Θρησκευμάτων, μέ τίτλο: «Ἡ Πρώτη Μουσουλμανική Μειονότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Οἱ Μουσουλμάνοι τῆς Θεσσαλίας»[3], ἡ ὁποία δημοσιεύτηκε στήν Ἑξαμηνιαία Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καί Τυρνάβου ΑΧΙΛΛΙΟΥ ΠΟΛΙΣ[4]. Ἐκεῖ μέ ἀναντίρρητα ἐπιχειρήματα καί στοιχεῖα, ὁ κ. Γενικός Γραμματεύς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Ἑλλάδα, μετά τήν ἐνσωμάτωση τῆς Θεσσαλίας καί ἔχοντας ἀποκτήσει ἕναν ἰσχυρό μουσουλμανικό πληθυσμό, χωρίς νά δεσμεύεται ἀπό Διεθνεῖς Συνθῆκες ἤ ἔστω Διεθνεῖς Ἀρχές πού δημιουργήθηκαν δεκαετίες μετά, ἔχοντας μόνον τό ἦθος τοῦ Ὀρθόδοξου Κράτους, προστάτευσε τούς Μουσουλμάνους κι ἔκανε ὁ,τιδήποτε δυνατό γιά νά τούς διευκολύνει στήν παραμονή τους, σέ μιά εἰρηνική συνύπαρξη μέ τούς Ὀρθοδόξους. Τά ὑπόλοιπα εἶναι

ἐκ τοῦ πονηροῦ…

Μέ σεβασμό στήν ἱστορική ἀλήθεια

+ὁ Λαρίσης καί Τυρνάβου Ἱερώνυμος.

Παραπομπές:

[1] Hasan Bey Câmii, Yenişehir'in merkezinde, kendi yaptırdığı köprüsünün yanı başında yer alıyordu. Bânî, câmi ve köprüden başka bir medrese ve bir de mektep yaptırmış olup, türbesi de câminin yanında idi. Gâzi Hasan Bey, Mora Beyi olup Çaldıran'da şehit düşmüştür. Eski resimde görüldüğü gibi câmi, kubbeli, kurşun örtülü, üç bölümlü son cemaat yeri olan yüksek minârelidir. Türbe ise mihrabın arkasındadır. Evliyâ Çelebi, câmiyle ilgili şu bilgileri vermektedir: "câmilerden mükellefi köprübaşındaki kurşun kubbeli Hasan Bey Câmii büyük yapıdır, ama ziyneti eski tarzdır." II. Dünya Savaşı'ndaki İtalyan bombardımanı ve hemen ardından gelen şiddetli depremde câmi ve köprü yıkılmıştır. Sonraki yıllarda câminin yerine Agios Achillios Kilisesi inşâ edilip 5 Haziran 1965'te ibâdete açılmıştır.

[2] Teselya Câmileri: Osmanlı arşivlerindeki 29.05.1893 târihli belgede; Yunanistan'a bırakılan Teselya bölgesindeki Golos (Volos), Yenişehir (Larissa), Çatalca (Farsala), Kardiça ve Tırhala (Trikala) kazâlarındaki câmi ve mescitlerin Hristiyanlara verilip yerlerine kilise ve meyhâne inşâ edildiği, bazı Müslüman kızların Hristiyanlarla evlendirildiği, Müslümanların çingenelerle birlikte defnedildiği ve hastanelerdeki ölmek üzere olan Müslümanlara şarap içirildiği bildirildiğinden konu hakkında şehbenderliklere tavsiyelerde bulunulması yazılıdır.

[3] https://imlarisis.gr/%CE%B3%CE%B5%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B6%CE%AE%CF%82-%CE%B7-%CF%80%CF%81%CF%8E%CF%84%CE%B7-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BC%CE%B1/

[4] ΑΧΙΛΛΙΟΥ ΠΟΛΙΣ, Ἐξαμηνιαία Περιοδική Ἔκδοση Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καί Τυρνάβου, τεῦχος 5, ἀφιερωμένο στά 200 χρόνια ἀπό τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση.